

Załącznik nr 5 do Regulaminu Pracy:

**Zasady, zakres i warunki przeprowadzania kontroli pracowników na obecność alkoholu
i innych substancji działających podobnie do alkoholu w organizmie**

1. W celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia pracowników i innych osób, jak i ochrony mienia pracodawca wprowadza kontrolę na obecność alkoholu, jak i kontrolę stanu po użyciu środków działających podobnie do alkoholu, na poniższych zasadach.
2. Postanowienia niniejszego Załącznika, odnoszą się również do osób fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy oraz osób fizycznych prowadzących na własnych rachunek działalność gospodarczą, których praca jest organizowana przez pracodawcę. W przypadku używania słowa pracownik należy odpowiednio uwzględnić zasady dla osób fizycznych opisanych w zdaniu poprzednim.
3. Pracodawca lub osoba przez niego upoważniona mają obowiązek niedopuszczenia do pracy pracownika, wobec którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawiał się on do pracy w stanie wskazującym na obecność w organizmie:
 - a) alkoholu albo spożywanie go w czasie pracy lub świadczenia usług,
 - b) środka działającego podobnie do alkoholu lub używanie go w miejscu pracy czy świadczenia usług.
4. Pracodawca lub osoba upoważniona do działania w jego imieniu, może przeprowadzić kontrolę na obecność alkoholu w organizmie pracowników, kontrolę na obecność środków działających podobnie do alkoholu wśród pracowników, przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego.
5. Do przeprowadzenia kontroli na obecność alkoholu w organizmie, jak i kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu, po spełnieniu warunków określonych w pkt. 24, u pracodawcy upoważnione są:
 - 1.1. służby bhp,
 - 1.2. osoby upoważnione przez koordynatora bhp, o ile zostały zawarte porozumienia, o których mowa w treści art. 208 kodeksu pracy,
 - 1.3. upoważnione osoby ze strony pracodawcy.
6. Kontrola na obecność alkoholu w organizmie jak i kontrola na obecność środków działających podobnie do alkoholu u pracodawcy może mieć miejsce w szczególności przed rozpoczęciem wykonywania pracy lub świadczenia usług oraz w czasie pracy i świadczenia usług, na zakończenie pracy lub świadczenia usług oraz w każdym momencie powzięcia uzasadnionych podejrzeń co do stanu trzeźwości pracownika lub stanu po zażyciu środków działających podobnie do alkoholu.
7. Kontroli na obecność alkoholu w organizmie pracownika jak i kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu podlegają:
 - 7.1. pracownicy administracyjni,
 - 7.2. pracownicy produkcyjni.
8. W zakresie pracowników wskazanych w pkt. 7.2. istnieje możliwość, z uwagi na specyfikę prac objętych wysokim ryzykiem bezpieczeństwa i higieny pracy, zastosowanie względem pracowników zasady „zero tolerancji” tj. obniżenia progu stanu po użyciu alkoholu poniżej

wartości progowej określonej w art. 46 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (do poziomu 0,00).

9. Kontrola na obecność alkoholu w organizmie pracownika jak i kontrola na obecność środków działających podobnie do alkoholu nie może naruszać godności oraz dóbr osobistych pracownika.
10. Zarówno pracodawca jak i badany pracownik mają prawo do wyznaczenia świadka przeprowadzanej kontroli na obecność alkoholu w organizmie lub kontroli na obecność środków działających podobnie jak alkohol podczas samego badania.
11. Pracodawca jest zobowiązany do posiadania odpowiednich urządzeń technicznych do przeprowadzania kontroli, w tym ważnych dokumentów potwierdzających kalibrację i wzorcowanie tych urządzeń w przypadku badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, zaś w przypadku badania na zawartość środków działających jak alkohol używania jedynie atestowanych wyrobów medycznych w formie dopuszczonych narkotestów.
12. W przypadku kontroli na obecność alkoholu w organizmie pracownika pracodawca lub osoba przez niego upoważniona przeprowadza badanie przy użyciu takich urządzeń jak analizatory wydechu, zgodnie z instrukcją obsługi.
13. Badanie na obecność w organizmie innych substancji działających podobnie do alkoholu, pracodawca lub osoba działająca w jego imieniu przeprowadza przy użyciu wyrobów medycznych, opartych o metodę nieinwazyjnego pobrania próbek śliny, niewymagających badania laboratoryjnego, po wcześniejszym zapoznaniu się z instrukcją obsługi.
14. Na żądanie pracownika, jak również pracodawcy lub osoby upoważnionej do działania w jego imieniu, uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego może przeprowadzić badanie na obecność alkoholu w organizmie lub badanie stwierdzające stan pod wpływem użycia innych środków działających podobnie do alkoholu. Badania przeprowadzane są w trybie i na warunkach zawartych w szczegółowych przepisach Ministra właściwego do spraw zdrowia.
15. Koszty związane z badaniami podczas kontroli na obecność alkoholu w organizmie lub kontroli na obecność środków działających podobnie jak alkohol, przeprowadzonymi na żądanie pracownika, o których mowa w ust. 14, ponosi pracodawca, jednak w razie dodatniego wyniku badania pracodawca kosztami związanymi z badaniami obciąża pracownika.
16. Pracodawca sporządza protokół z przeprowadzonej kontroli na obecność alkoholu w organizmie lub kontroli na obecność środków działających podobnie jak alkohol. Wzór dokumentu stanowi załącznik nr 5a do Regulaminu.
17. Protokół, o którym mowa w ust. 16, pracodawca przechowuje w aktach osobowych pracownika (lub dokumentacji pracobiorcy) przez okres nieprzekraczający roku. Kopię protokołu, pracodawca udostępnia zbadanemu pracownikowi.
18. Pracownikowi, u którego stwierdzono obecność alkoholu w organizmie, w tym wskazującą na stan po użyciu alkoholu albo stan nietrzeźwości we krwi lub obecność w organizmie pracownika środka działającego podobnie do alkoholu nie przysługuje wynagrodzenie za czas, w którym nie świadczył pracy w związku z odsunięciem i niedopuszczeniem do świadczenia pracy.

19. Pracownikowi, u którego stwierdzono obecność alkoholu w organizmie, w tym wskazującą na stan po użyciu alkoholu albo stan nietrzeźwości we krwi lub obecność w organizmie pracownika środka działającego podobnie do alkoholu pracodawca lub osoba upoważniona w jego imieniu przekazuje do wiadomości informację o niedopuszczeniu do pracy bądź świadczenia usług, z uwzględnieniem podstawy niedopuszczenia do wykonywania obowiązków. Niedopuszczenie do pracy bądź świadczenia usług nie wyklucza zastosowania wobec pracownika innych sankcji.
20. Okres przechowywania informacji, o których mowa w ust. 17, może ulec zmianie w następujących przypadkach:
 - 1.1. zastosowania kary porządkowej – wówczas pracodawca przechowuje w aktach osobowych pracownika informacje o zastosowanych karach, zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu pracy;
 - 1.2. wykorzystywania informacji jako dowodu w postępowaniu prowadzonym na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa – wówczas okres przechowywania danych może ulec przedłużeniu do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.
21. W przypadku świadczenia usług na rzecz klienta pracodawcy i na obiekcie należącym do klienta pracodawcy, pracownicy mogą zostać zobowiązani do stosowania się do rozwiązań organizacyjnych klienta.
22. W sytuacjach szczególnych, pracodawca może zlecić przeprowadzenie kontroli podmiotowi trzeciemu na odrębnie ustalonych zasadach.
23. Szczegółowy zakres i sposób przeprowadzania badania, pracodawca może doprecyzować w wewnętrznej instrukcji. Każda osoba wyznaczona przez pracodawcę do przeprowadzenia badań określonych niniejszym Załącznikiem, zobowiązana jest do:
 - 23.1. zapoznania się z treścią Instrukcji,
 - 23.2. odbycia szkolenia w zakresie zasad przeprowadzenia badania.
24. Procedura badania na obecność alkoholu w organizmie lub środków działających podobnie do alkoholu opisana w niniejszym Załączniku, nie wyklucza możliwości udostępnienia pracodawcy wyników badań pracownika przeprowadzonych na terenie zakładu pracy klienta. Pracodawca od chwili udostępnienia mu protokołu z badania określonego w zdaniu poprzedzającym może odpowiednio stosować względem pracowników zapisy niniejszego Regulaminu, jak również określone środki prawne.

